

DET SKAL DU VIDE OM

NEUROPÆDAGOGIK

Neuropædagogik kan defineres som 'praktisk anvendelse af neurologi og neuropsykologi'. Som socialpædagog bruger du neuropædagogik som forståelsesramme til at tilpasse indsatsen overfor borgeren, så der skabes de bedst mulige vilkår for at understøtte den enkeltes livskvalitet og trivsel.

I neuropædagogik beskæftiger man sig med den raske hjerne, og hvordan skader på hjernen har indflydelse på tænkning, adfærd og følelser. Det er vigtigt at skelne

mellem, om et menneske er født uden særlige færdigheder eller har mistet dem senere i livet. Dette er afgørende for, om man som socialpædagog primært skal arbejde kompenserende eller udviklende med en målsætning for en borger.

Med en neuropædagogisk tilgang forsøger man desuden at se det hele menneske og de ressourcer og udfordringer, den enkelte har med sig.

Vi skal vide, hvad der er sket i et menneskes hjerne, og hvilken betydning det har. Men man skal også vide, hvad det enkelte menneske har med sig erfaringsmæssigt. Man skal være meget nysgerrig på, hvad der giver mening for den enkelte

Bente Juul, neuropædagogisk konsulent tilknyttet Hjerneskadecentret i Odense, i Socialpædagogernes podcast om neuropædagogik

4 CENTRALE GREB I NEUROPÆDAGOGIKKEN

- ➔ **Viden om hjernen og dens funktion – med udgangspunkt i Lurias model**
For at kunne arbejde neuropædagogisk kræver det indgående viden om, hvordan hjernen ser ud, hvordan den fungerer, og hvad det betyder for et menneskes tanker, følelser, handlinger og verdensopfattelse, hvis der er skader på hjernen. I podcasten præsenteres den russiske neuropsykolog Alexander Lurias inddeling af hjernen i tre blokke, som en måde at se på hjernen og dens funktioner. Se mere på side 2.
- ➔ **Indsamling af viden**
Afdæk så godt som muligt borgerens skader på hjernen og de medfølgende funktionsnedsættelser. Det kan være via scanningsvar, undersøgelser fra specialister, samtaler med den praktiserende læge eller oplysninger fra kommunen - f.eks. i forbindelse med tildeling af pension. Hertil kommer samtaler om borgerens interesser og ressourcer.
Husk altid at indhente samtykke fra borgeren eller en værge.
- ➔ **Livets rygsæk**
Repræsenterer det hermeneutiske menneskesyn i neuropædagogikken. Her skal man som fagperson interessere sig for, hvad det enkelte menneske har med sig gennem livet. Vær nysgerrig på borgerens identitet, opvækst, interesser, netværk og ressourcer.
- ➔ **Den neuropædagogiske analyse**
Den neuropædagogiske analyse tager sit udgangspunkt i de neurofaglige oplysninger om borgerens skader og funktionsnedsættelser samt samtalerne med borgeren og de pårørende om interesser og ressourcer hos borgeren. Med den indsamlede viden som fundament, kan man som socialpædagog opstille mål og delmål i samarbejde med borgeren

DET SKAL DU VIDE OM

NEUROPÆDAGOGIK

LURIAS MODEL

OM HJERNENS OPBYGNING

- ➔ **Blok 1: Hjernestammen**
I blok 1 registreres og grovbearbejdes impulser: vores basale behov som fx sult, tørst, søvn, seksualitet og temperaturregulering. Det er bl.a. også her, vores 'vågenhed' (arousal) reguleres.
- ➔ **Blok 2: 'Produktionen'**
Her findes vores virkelighedsoplevelse og sanser herunder sansebearbejdning. Vær opmærksom på at sanseforstyrrelser kan mistolkes som uhensigtsmæssig adfærd.
- ➔ **Blok 3: Pandelapperne – 'hjernens direktør'**
Er styrende for bl.a. sociale relationer og kognitive færdigheder som planlægning og refleksion.

MERE VIDEN

OG INSPIRATION

- ➔ Artikel fra Fagligt Fokus: [Neuropædagogik og oligofreni i socialpædagogisk praksis](#)
- ➔ Artikel om Lurias model af Susanne Freltofte: [Hjernens funktion – En metaforisk populær beskrivelse](#)
- ➔ Artikel om neuropædagogik i praksis fra Fagligt Fokus: ['Det handler om at få dem tilbage til livet'](#)
- ➔ Socialpædagogernes podcast: [Det gode måltid – i neuro-pædagogisk perspektiv](#)

NOTER

SPØRGSMÅL TIL FAGLIG REFLEKSION

- OVER SOCIALPÆDAGOGERNES PODCAST 'METODER OG TILGANGE: NEUROPÆDAGOGIK'

KOM GODT I GANG

- ➔ Start med at lytte til Socialpædagogernes podcast 'Metoder og tilgange: Neuropædagogik' fra d. 5. august 2022.
- ➔ Find episoden dér, hvor du normalt lytter til podcasts, fx [Apple Podcasts](#), [Google Podcasts](#), [Podimo](#), [Spotify](#) eller en anden podcast app. Her søger du efter 'Socialpædagogerne' og vælger den rette episode. Du kan også finde episoden på Fagligt Fokus: www.sl.dk/podcast
- ➔ Hvis du har brug for det, så læs side 1 og 2, som giver et overblik af de vigtigste læringer fra metoden.
- ➔ Svar på følgende spørgsmål enten alene eller i samarbejde med dine kolleger.

REFLEKSIONSØVELSE

- ➔ Skriv ned: Hvilke pointer fra podcasten giver mening i din/jeres hverdag – og hvorfor?
- ➔ Tag udgangspunkt i en borger, du/l arbejder med, som har udvist en uforklarlig adfærd. Skriv ned:
 - ➔ Hvad ved du/l om borgerens funktionsnedsættelser og dysfunktioner i hjernen (*hvor i hjernen de sidder, medfødt/erhvervet etc.*) ?
 - ➔ Hvad er borgerens største ressourcer og interesser?
 - ➔ Hvad har borgeren med i sit livs rygsæk (i store træk)?
 - ➔ Hvilke oplysninger om borgeren mangler du at indhente for at kunne få et helhedsbillede af ham/hende?
- ➔ Reflekter/diskuter:
 - ➔ Hvad kan sammenhængen være mellem borgerens hjerneskade og adfærd?
 - ➔ Hvordan kan den adfærd forklares ud fra borgerens hjerneskade, funktionsnedsættelser og livserfaringer?
 - ➔ Med den viden du har nu: hvilke konkrete tiltag kunne der laves for at hjælpe borgeren omkring adfærden?
- ➔ Skriv ned: Hvilke 2-3 pointer fra det, du har hørt i podcasten, kan du tage med dig ud i praksis nu?

